

**AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
IDEIGLENES ÜGYRENDJE**

**Az Alkotmánybíróság 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozata
ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről**

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (Abtv.) 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság szervezetére és eljárására vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság Ügyrendje állapítja meg, amelyet az Országgyűlés — az Alkotmánybíróság javaslatára — törvényben határoz meg.

Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló törvény megalkotására mind ez ideig nem került sor. A törvényelőkészítő munka eredménye az 1990—1994-es és az 1994—1998-as parlamenti ciklusban is a törvényjavaslat(ok) elkészítése volt. Mindkét törvénytervezet alapvetően az Alkotmánybíróság által elkészített szövegjavaslatokra épült.

Az Alkotmánybíróság teljes ülése 1991. július 2-án hozott 11/1991. (VII. 2.) Tü.hat. számú belső határozatában kinyilvánította, hogy az „Ügyrend-tervezetet a teljes ülés az alkotmánybírósági eljárásban kötelező érvényűnek ismeri el.”

Az 1994—1998-as parlamenti ciklusban a hat parlamenti frakció vezetője által benyújtott második ügyrendi törvény-tervezet — tartalmát illetően — lényegében megegyezett az első tervezettel.

Az Alkotmánybíróság, megerősítve korábbi — hivatkozott — belső határozatát, eljárásában változatlanul kötelezőnek ismeri el az Ügyrend-tervezetben megfogalmazott eljárási szabályokat.

Az Alkotmánybíróság attól a szándéktól vezérelve, hogy nyilvánosságot kapjon az az eljárási rend, amelynek alapján döntései megszületnek úgy döntött, hogy az alkotmánybírósági eljárásban alkalmazott ügyrendi törvénytervezetet — mint az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjét — saját hivatalos lapjában közzéteszi.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG IDEIGLENES ÜGYRENDJE

ELSŐ RÉSZ

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG SZERVEZETE

I. fejezet

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG SZERVEI

1. §

(1) Az Alkotmánybíróság feladat- és hatáskörét — az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) és az Alkotmánybíróság ügyrendje (a továbbiakban: Abü.) alapján — az alábbi szervei útján gyakorolja:

- a) az Alkotmánybíróság teljes ülése,
- b) az Alkotmánybíróság háromtagú tanácsai,
- c) az Alkotmánybíróság elnöke (helyettes elnöke),
- d) az Alkotmánybíróság tagja (a továbbiakban: alkotmánybíró),
- e) az Alkotmánybíróság állandó bizottságai,
- f) az Alkotmánybíróság főtitkára és az Alkotmánybíróság Hivatala.

(2) Az Alkotmánybíróság elnöki titkárságára, főtitkárságára, gazdasági főosztályára és az alkotmánybírák törzskaraira vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság Ügyviteli Szabályzata állapítja meg.

II. fejezet

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TESTÜLETEI

A teljes ülés

2. §

(1) A teljes ülés az Alkotmánybíróság legfőbb testületi szerve, amelynek ülésén részt vesznek az alkotmánybírák; részt vehetnek az Alkotmánybíróság főtitkára, valamint — a zárt ülés elrendeléséig — az Abtv. 30. § (4) bekezdésében megjelölt, továbbá az Alkotmánybíróság elnöke által esetenként meghívott személyek.

(2) A teljes ülés ellátja mindazokat a feladatokat, és gyakorolja mindazokat a hatásköröket, amelyeket az Abtv. és az Abt. a teljes ülés feladat- és hatáskörébe utal.

(3) A teljes ülés az Alkotmányban, az Abtv.-ben és más törvényekben meghatározott feladat- és hatáskörén túlmenően

a) jóváhagyja az Alkotmánybíróság Ügyviteli Szabályzatát, illetőleg — az Alkotmánybíróság elnökének javaslatára — az egyéb belső szabályzatokat;

b) meghatározza az Alkotmánybíróság háromtagú tanácsainak, továbbá állandó bizottságainak összetételét;

c) dönt a főtitkár személyéről;

d) dönt a hivatalbóli eljárás megindításáról;

e) állást foglal az alkotmánybírák személyét és munkakörülményeit érintő alapvető kérdésekben;

f) állást foglal a költségvetés körébe tartozó kérdésekben.

(4) Ha törvény az Alkotmánybíróság hatáskörét állapítja meg, az eljáró testület — a törvény keretei között — a teljes ülés jelöli ki.

A háromtagú tanácsok

3. §

Az Alkotmánybíróság az Abtv.-ben és egyéb törvényekben meghatározott esetekben háromtagú tanácsban gyakorolja feladat- és hatáskörét.

III. fejezet

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ELNÖKE

Az elnök megválasztása

4. §

(1) Az Alkotmánybíróság elnökét a teljes ülés választja meg titkos szavazással. Az elnök megválasztására az Alkotmánybíróság teljes ülése akkor határozatképes, ha azon valamennyi alkotmánybíró jelen van.

(2) Az Alkotmánybíróságnak az a tagja lesz az Alkotmánybíróság elnöke, aki a szavazatok több mint felét kapta.

(3) Ha a szavazás eredménytelen, a három legtöbb szavazatot kapott alkotmánybíró között újabb választási fordulót kell tartani.

(4) Ha szavazategyenlőség miatt a három legtöbb szavazatot kapott alkotmánybíró személye nem állapítható meg, a szavazásban jelöltként az a három alkot-

mánybíró vesz részt, akiknek alkotmánybíróági tagsága a leghosszabb ideje áll fenn, egyenlő idejű tagság esetén pedig azok, akik korban a legidősebbek.

(5) A három alkotmánybíró közül az lesz az Alkotmánybíróság elnöke, aki a szavazatok több mint felét kapta.

(6) Ismételt eredménytelenség esetén a (4) bekezdés rendelkezését kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy az újabb választási fordulóban jelöltként már csak két alkotmánybíró vehet részt.

(7) A két alkotmánybíró közül az lesz az Alkotmánybíróság elnöke, aki a több szavazatot kapta; szavazategyenlőség esetén az, akinek az alkotmánybíróági tagsága hosszabb ideje áll fenn, egyenlő idejű tagság esetén pedig az, aki életkorban idősebb.

5. §

A helyettes elnök megválasztása külön választási eljárásban történik. A 4. § rendelkezéseit a helyettes elnök megválasztásánál is alkalmazni kell.

Az elnök feladat- és hatásköre

6. §

Az Alkotmánybíróság elnöke

- a) vezeti az Alkotmánybíróság teljes üléseit;
- b) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket az Abtv., az Abü., továbbá az Alkotmánybíróság teljes ülése a feladat- és hatáskörébe utal, vezeti és összehangolja az Alkotmánybíróság tevékenységét;
- c) gyakorolja a munkáltatói és a fegyelmi jogkört az Alkotmánybíróság dolgozói tekintetében.

IV. fejezet

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓ ÉS AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ALKALMAZOTTAI

Az alkotmánybírók jogállása

7. §

Az Alkotmánybíróság elnökének illetményét és juttatásait külön törvény határozza meg. Az Alkotmánybíróság többi tagjának — köztük a helyettes elnökének — a dí-

jazása megegyezik a miniszterek díjazásával azzal az eltéréssel, hogy a vezetői illetménypótléka a miniszteri illetménypótlék másfélszerese. Egyebekben az Alkotmánybíróság tagja a minisztert megillető juttatásokra jogosult. (Abtv. 13. §)

Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnése

8. §

(1) Az Alkotmánybíró személyével kapcsolatos összeférhetlenségi okot (Abtv. 9. §) az érintett alkotmánybíró az Alkotmánybíróság elnökének köteles bejelenteni.

(2) Az Alkotmánybíróság elnöke az érintett vagy bármely alkotmánybírótól származó bejelentéstől számított nyolc napon belül az összeférhetlenséggel kapcsolatos kérdés megtárgyalására a teljes ülést összehívja.

(3) Az összeférhetlenségi ok fennállása kérdésében a teljes ülés szótöbbséggel hoz határozatot. A határozatban az érintett alkotmánybíró felhívja, hogy tíz napon belül a fennálló összeférhetlenségi okot szüntesse meg.

(4) Az Alkotmánybíróság elnöke az összeférhetlenséget megállapító alkotmánybírói ülés időpontjától számított tizenöt napon belül a teljes ülést újból összehívja.

(5) A teljes ülés többségi határozattal állapítja meg az összeférhetlenségi ok megszűnését, ennek hiányában indokolt határozattal megállapítja az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnését [Abtv. 15. § (1) bekezdés *e*) pontja].

(6) Az összeférhetlenség megállapítása miatt az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnéséről szóló határozatát az Alkotmánybíróság a Magyar Közlönyben közzéteszi.

9. §

(1) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság felmentéssel történő megszüntetésére [Abtv. 15. § (6) bekezdése] az Alkotmánybíróság legalább három tagja tehet írásban — a felmentési ok megjelölésével — indokolt javaslatot.

(2) Az Alkotmánybíróság elnöke a javaslat előterjesztésétől számított nyolc napon belül a teljes ülést — az írásbeli javaslat megküldésével — összehívja.

(3) A teljes ülés a felmentés kérdésében — az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége és a javaslat megvitatása után — titkos szavazással, szótöbbséggel hoz határozatot.

(4) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság a felmentést megállapító alkotmánybírói határozat meghozatalának időpontjában megszűnik.

(5) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság felmentéssel történt megszüntetéséről szóló határozatát az Alkotmánybíróság a Magyar Közlönyben közzéteszi.

10. §

(1) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság kizárással történő megszüntetésére [Abtv. 15. § (7) bekezdése] az Alkotmánybíróság három tagja tehet írásban — a kizárással kapcsolatos ok megjelölésével — indokolt javaslatot.

(2) Az Alkotmánybíróság elnöke a javaslat előterjesztésétől számított nyolc napon belül a teljes ülést — az írásbeli javaslat megküldésével — összehívja.

(3) A teljes ülés — szükség esetén — a tényállás tisztázására három alkotmánybíróból álló vizsgálóbizottságot jelöl ki.

(4) A vizsgálóbizottság lefolytatja a szükséges eljárást, és arról nyolc napon belül a teljes ülés számára írásos jelentést készít.

(5) Az elnök a jelentés megküldésével a kizárási javaslatot további nyolc napon belül a teljes ülés napirendjére tűzi.

(6) A teljes ülés a kizárási kérdésében — az érintett alkotmánybíró meghallgatása, illetve ismételten lehetővé tett meghallgatásának eredménytelensége és a jelentés megvitatása után — titkos szavazással hoz határozatot.

11. §

(1) Ha a kizárási javaslat az Abtv. 15. § (7) bekezdésének második mondatában meghatározott tényállásra vonatkozik, és az Alkotmánybíróság a kizárási ok fennállását megállapítja, titkos szavazással hozott határozatával az alkotmánybíró az Alkotmánybíróság tagjai közül kizárja.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételek akkor állapíthatók meg, ha az Alkotmánybíróság tagja egy évig neki felróható okból nem vesz részt az Alkotmánybíróság munkájában.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kizárási ok fennállásának megállapításához legalább nyolc alkotmánybíró igenlő szavazata szükséges.

(4) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság a kizárást kimondó alkotmánybírósi határozat meghozatalának időpontjában szűnik meg.

(5) Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság kizárással történt megszüntetéséről szóló határozatát az Alkotmánybíróság a Magyar Közlönyben közzéteszi.

12. §

Az Alkotmánybíróságban betöltött tagság megszűnésével kapcsolatos teljes ülési határozathozatalban az érintett alkotmánybíró nem vehet részt. A döntéshozatalban részt vevő alkotmánybírák nem jogosultak a döntéstől tartózkodni.

13. §

(1) Az Alkotmánybíróság főtitkárának (az Alkotmánybíróság Hivatala vezetőjének) jogállása az államtitkáréval azonos. [A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. § (3) bekezdés.]

(2) A főtitkár az Alkotmánybíróság elnökének irányítása alatt végzi munkáját.

(3) A főtitkár feladatkörére és az irányítása alá tartozó szervezeti egységek működésére vonatkozó részletes szabályokat az Alkotmánybíróság Ügyviteli Szabályzata állapítja meg.

14. §

(1) Az Alkotmánybíróság közszolgálati jogviszonyban álló alkalmazottaira — törvény eltérő rendelkezése hiányában — a Ktv. rendelkezései az irányadók.

(2) A Ktv. 32. §-ának alkalmazására az Alkotmánybíróság teljes ülése által meghatározott feltételek az irányadók.

V. fejezet**AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGAI**

15. §

(1) Az Alkotmánybíróság állandó bizottságai: az ügyrendi bizottság, a gazdasági-személyügyi bizottság és a tudományos és nemzetközi bizottság.

(2) A teljes ülés további állandó bizottságok felállítását is elhatározhatja.

16. §

(1) Az állandó bizottságok elnökeit és tagjait — az Alkotmánybíróság elnökének javaslatára — a teljes ülés az alkotmánybírák közül három évre jelöli ki.

(2) Az állandó bizottságok a teljes ülésnek és az Alkotmánybíróság elnökének véleményező, javaslattevő illetőleg — a teljes ülés és az elnök felhatalmazásával — döntés-előkészítő testületei.

MÁSODIK RÉSZ**AZ ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI****VI. fejezet****AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG SZERVEZETE****A teljes ülés****17. §**

- (1) Az Alkotmánybíróság teljes ülése az alkotmánybírákból áll.
(2) A teljes ülés a döntéseit — ha törvény kivételt nem tesz — szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza.

A háromtagú tanács**18. §**

- (1) Az Alkotmánybíróság háromtagú tanácsainak összetételét — az Alkotmánybíróság elnökének javaslatára — határozott időtartamra a teljes ülés határozza meg.
(2) A háromtagú tanács esetenként dönt az elnöklés tárgyában.
(3) A háromtagú tanács a döntéseit szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza.

19. §

- (1) A háromtagú tanács akkor határozatképes, ha ülésén mindhárom tag jelen van.
(2) A tanács ülésén az előadó alkotmánybíró által esetenként meghívott személyek vehetnek részt.

VII. fejezet**BEADVÁNYOK****20. §**

- (1) Az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó beadványokon fel kell tüntetni a beadvány előterjesztőjének nevét és lakóhelyét (székhelyét).

- (2) A képviselet ellátására vonatkozó jogosultságot igazolni kell.
(3) Az Alkotmánybíróság előtti eljárásban az indítványozó és az eljárás minden résztvevője anyanyelvét használhatja.

21. §

(1) Az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia és meg kell jelölnie a kérelem alapjául szolgáló okot (Abtv. 22. § (2) bekezdés).

(2) Az (1) bekezdésnek megfelelően az indítvány tartalmazza: a vizsgálandó jogszabály megjelölése mellett az Alkotmánynak azokat a rendelkezéseit, amelyeket — az indítványozó állítása szerint — a hivatkozott jogszabályok megsértenek, valamint az Abtv.-nek és egyéb törvényeknek azokat a rendelkezéseit, amelyekből az indítványozó jogosultsága és az Alkotmánybíróság hatásköre megállapítható.

VIII. fejezet

AZ ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSA

Intézkedések a beadvány alapján

22. §

(1) Az Alkotmánybíróság főtitkára a beadványt késedelem nélkül megvizsgálja, hogy az alkalmas-e az alkotmánybírósági eljárás megindítására.

(2) Az Alkotmánybírósági eljárásra alkalmas indítványt (23. §) a főtitkár — szignálás végett — az Alkotmánybíróság elnökének bemutatja.

(3) A főtitkár azokkal a beadványokkal kapcsolatban, amelyekről kétségtelenül megállapítható, hogy nem az Alkotmánybíróság eljárásának megindítására irányulnak, vagy elbírálásra alkalmatlanok, a 25. §-ban foglalt intézkedéseket teszi meg.

(4) Az indítványok és egyéb beadványok nyilvántartásba vételére és az iratok kezelésére vonatkozó részletes rendelkezéseket az Alkotmánybíróság Ügyviteli Szabályzata tartalmazza.

Főtitkári előkészítő eljárás

23. §

(1) Az Alkotmánybíróság főtitkára az előkészítő eljárás során
a) tájékoztatja az indítványozót arról, hogy a beadvány alapján alkotmánybírósági eljárás megindítására törvényes lehetőség nincs, mert a beadvány nem minősül indítványnak,

b) a hatáskörrel rendelkező más szervnek vagy hatóságnak küldi meg a beadványt, ha tartalmából megállapítható, hogy az abban foglalt kérelem elintézése melyik szervre vagy hatóságra tartozik; erről az indítványozót tájékoztatja,

c) ha a beadvány tartalmából kétségekívül megállapítható, hogy az abban foglalt kérdés (alkotmányjogi probléma) tárgyában az Alkotmánybíróság már döntött, és az Alkotmánybíróság határozata közzétételre került, erről a beadvány előterjesztőjét tájékoztatja, közzé nem tett határozat esetén egy kiadmányát részére megküldheti,

d) ha a beadvány nem felel meg a törvényben és az Ügyrendben előírt alaki vagy tartalmi követelményeknek (23. §) és benyújtója a megfelelő tájékoztatás (hiánypótlásra való felhívás) ellenére a hiányt — a megadott határidőben — nem pótolja, a beadvány előterjesztőjét értesíti arról, hogy az eljárás lefolytatására nincs törvényes lehetőség.

(2) Abban az esetben, ha a beadvány előterjesztője a főtitkárnak az (1) bekezdés *a)–d)* pontjai alapján megtett intézkedését (tájékoztatását) nem fogadja el, a főtitkár az indítványt — szignálás végett — az elnöknek bemutatja.

Elnöki intézkedések

24. §

(1) Az elnök a bemutatott indítvány tartalma alapján dönt:

- a)* az Abtv. 23. § (1) bekezdésének alkalmazása, illetőleg
- b)* az előadó alkotmánybíró kijelölése tárgyában.

(2) Az elnök dönt arról, hogy a törvény alapján háromtagú tanács elé tartozó ügyet a teljes ülés elé terjeszti.

IX. fejezet

ELŐKÉSZÍTŐ ELJÁRÁS

Az indítvány megvizsgálása

25. §

Az előadó alkotmánybíró az indítványt a kézhezvétel után késedelem nélkül megvizsgálja, nincs-e helye a 28—29. §-ban írt valamely intézkedésnek, illetve javaslatot tesz a 30—32. § rendelkezésének alkalmazására és az ügyet a testület elé terjeszti.

Hiánypótlás

26. §

(1) Ha a beadvány nem felel meg a törvény rendelkezéseinek, illetőleg más okból kiegészítésre vagy kijavításra szorul, az előadó alkotmánybíró a beadványt rövid határidő kitűzésével és a hiányok megjelölése mellett, pótlás végett a benyújtónak visszaadja, és egyben figyelmezteti őt, hogy ha a beadványt újból hiányosan adja be, az Alkotmánybíróság azt visszautasítja, illetőleg hiányos tartalma szerint bírálja el.

(2) Ha a beadvány hiányát a kitűzött határidő alatt pótolják, a beadványt úgy kell tekinteni, mintha már eredetileg is helyesen adták volna be.

Áttétel

27. §

Ha az elnök nem alkalmazta az Abtv. 23. § (2) bekezdését és az előadó alkotmánybíró, a hiánypótlás eredményeként arra a következtetésre jut, hogy az indítvány elbírálására az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, előterjesztést tesz a háromtagú tanácsnak, illetőleg a teljes ülésnek az indítvány áttételére.

Egyesítés, elkülönítés

28. §

(1) Az előadó alkotmánybíró együttes vizsgálat és elbírálás végett elrendelheti azoknak az előtte folyamatban levő ügyeknek az egyesítését, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

(2) Ha az előadó alkotmánybíró az ügy eldöntése érdekében célszerűnek látja, elrendelheti, hogy egyes vitás kérdések elkülönülve kerüljenek érdemi vizsgálatra, illetőleg elbírálásra.

Visszautasítás

29. §

Az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasítja, ha megállapítható, hogy
a) az eljárásra az Alkotmánybíróságnak nincs joghatósága,

- b) az eljárásra nincs az Alkotmánybíróságnak hatásköre,
- c) az eljárás indítványozására az indítványozónak nincs jogosultsága,
- d) az indítványozó a hiánypótlás végett neki visszaadott indítványt a kitűzött határidő alatt nem adta be, vagy újból hiányosan adta be, és emiatt az érdemben nem bírálható el.

Az eljárás felfüggesztése

30. §

Az Alkotmánybíróság saját eljárását valamely folyamatban levő eljárás befejezéséig — érdemi határozat hozatala nélkül — felfüggesztheti, ha a folyamatban levő eljárásnak az Alkotmánybíróság döntése szempontjából jelentősége van, és a felfüggesztést a jogbiztonság érdeke indokolja.

Az eljárás megszüntetése

31. §

Az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha

- a) az indítvány benyújtása után a vizsgálat alá vont jogszabály hatályát veszítette, és ezzel az indítvány tárgytalanná vált,
- b) az Alkotmánybíróság az újabb indítványban foglalt kérelmet — ugyanazon okok alapján — érdemi döntéssel már elbírálta.
- c) ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul, és az indítványozó az alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) — ezen belül — azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmánysértést megállapítani („ítélt dolog”).

Bizonyítási eszközök

32. §

- (1) Az Alkotmánybíróság az eljárásban felhasználhat az Abtv. szerinti minden olyan bizonyítékot és véleményt, amely az ügy eldöntéséhez szükséges.
- (2) Az Alkotmánybíróság a szakértői bizonyításra, a személyes meghallgatásra és az okirati bizonyításra a Polgári perrendtartás (Pp.) rendelkezéseit alkalmazza.

Az előadó alkotmánybíró döntéshozói hatásköre**33. §**

(1) Az előadó alkotmánybíró a testületi eljárást megelőzően megteheti minden intézkedést, és — az ügy érdemére vonatkozó határozat meghozatalát, valamint a visszautasítást, a felfüggesztést, az eljárás megszüntetését kivéve — meghozhat minden döntést, amelyet a törvény az Alkotmánybíróság hatáskörébe utal.

(2) Az előadó alkotmánybíró a testületi eljárás megkezdése után csak azokat az intézkedéseket teheti meg, amelyeket törvény, illetőleg a testület kifejezetten a hatáskörébe utal.

X. fejezet**TESTÜLETI ELJÁRÁS****Testület elé terjesztés****34. §**

(1) Ha az előadó alkotmánybíró az ügyet kellően előkészítettnek tartja, további érdemi elbírálásra — a főtítkár útján — a teljes ülés, illetőleg a háromtagú tanács (a továbbiakban együtt: testület) elé terjeszti.

(2) Az előterjesztés iratait — észrevételezés céljából — a háromtagú tanács eljárása esetében is közölni kell minden alkotmánybíróval. Három alkotmánybírónak a közléstől számított nyolc napon belül írásban előadott indokolt javaslatára az ügyet a teljes ülés bírálja el.

(3) A nyolcnapos körözés alatt érkezett — a rendelkező részt vagy az indoklást érdemben érintő — alkotmánybírói észrevétel elfogadása esetén a módosított előterjesztést (határozattervezetet) ismét nyolcnapos körözésre kell bocsátani.

Az Alkotmánybíróság ülése**35. §**

(1) Az Alkotmánybíróság az érdemi döntés meghozatala előtt általában zárt ülést tart; kivételesen nyilvános ülést tarthat.

(2) A zárt ülésen az alkotmánybírókon kívül az Alkotmánybíróság főtítkára vesz részt.

(3) Nyilvános ülést kell kitűzni, ha azt az Abtv. 21. §-ának (6) bekezdésében felsorolt indítványozó kérte.

36. §

(1) A nyilvános ülés időpontját úgy kell meghatározni, hogy arról a meghívottak legalább nyolc nappal korábban tudomást szerezzenek. Ez az időköz indokolt esetben lerövidíthető.

(2) Az Alkotmánybíróság, illetőleg a háromtagú tanács ülésének elnöke (a továbbiakban: az ülés elnöke) tűzi ki a nyilvános ülést és hívja meg azokat, akiknek a meghallgatását szükségesnek tartja.

37. §

A nyilvános ülésen az elnök által meghívottak vehetnek részt és szólalhatnak fel.

38. §

(1) A nyilvános ülést az ülés elnöke vezeti; meghatározza azoknak a cselekményeknek a sorrendjét, amelyeket az ülésen teljesíteni kell.

(2) A nyilvános ülés rendjének a fenntartásáról az ülés elnöke gondoskodik.

39. §

(1) Az Alkotmánybíróság teljes ülése érdemi, ügydöntő munkájának lefolyásáról „Emlékeztető” készül.

(2) Az „Emlékeztetőt” az Alkotmánybíróság főtitkára — a teljes üléstől számított 8 napon belül — készíti el, azt a teljes ülés elnöke és az Alkotmánybíróság főtitkára írja alá.

(3) Az „Emlékeztető” tartalmazza a teljes ülés jelenlévő tagjainak felsorolását, a teljes ülés tárgysorozatát (napirendjét), a teljes ülésen lefolyt vita főbb (érdemi) mozzanatait, továbbá a teljes ülés elnökének az egyes napirendi pontokra vonatkozó összefoglalóját, valamint a teljes ülés döntéseit, a szavazati arányokat, végül: a különvélemények és (vagy) párhuzamos indokolások megfogalmazását bejelentő bírák neveit.

(4) A felszólaló alkotmánybíró véleményének név szerinti feltüntetésére erre irányuló kérelem esetén kerül sor.

(5) Az „Emlékeztető” kijavítását, tartalmi kiegészítését — annak kézbesítését követő 8 napon belül — a teljes ülés bármelyik tagja — indokolt javaslattal — írásban kezdeményezheti. A javaslat elfogadása vagy elvetése tárgyában az Alkotmánybíróság a soron következő teljes ülésen dönt.

(6) A háromtagú tanács üléséről — az ülés elnökének javaslatára — esetenként készülhet „Emlékeztető”. Az „Emlékeztetőt” a háromtagú tanács ülésén részt vevő alkotmánybírószámi főtanácsos vagy tanácsos készíti el.

40. §

(1) Az Alkotmánybíróság teljes ülésének tárgyalásáról hangfelvétel készül.

(2) Az ülésen kívüli hangfelvételre — különösen személyi és egyéb, az Alkotmánybíróság működését érintő kérdésben történő tanácskozásról — az Alkotmánybíróság legalább három tagjának javaslata alapján kerül sor.

(3) Bármelyik alkotmánybíró kérésére saját nyilatkozatát hangszalagon kell rögzíteni.

(4) Hangszalagon kell rögzíteni a teljes ülés elnökének az érdemi napirendi pontokkal kapcsolatos összefoglalóját.

(5) A hangszalagot az Alkotmánybíróság Főtitkársága — az ülés időpontjának és tárgyának megjelölésével — egy évig megőrzi.

XI. fejezet

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG DÖNTÉSEI

Határozat és végzés

41. §

Az Alkotmánybíróság döntéseit zárt ülésen hozza meg.

42. §

Az Alkotmánybíróság az ügy érdemében határozattal, az eljárás során felmerült minden más kérdésben végzéssel határoz. A határozatot

„A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN” hozza.

43. §

Az Alkotmánybíróság érdemi határozatával elbírálja a tárgyalta indítványt, és dönt az elbírálással szükségszerűen összefüggő kérdésekben.

44. §

(1) Az Abtv. 38. §-a szerinti eljárásban az Alkotmánybíróság érdemi határozata már hatályát veszett jogszabály (állami irányítás egyéb jogi eszköze) alkotmányellenességét is megállapíthatja, ha azt konkrét esetben még alkalmazni kellene.

(2) Az alkotmánybíróság az (1) bekezdésben foglaltak szerint jár el alkotmányjogi panasz (Abtv. 48. §) esetén is, ha a panaszos jogséremlme a már hatályát veszett alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be.

Határozathozatal**45. §**

(1) Az Alkotmánybíróság a határozatát szavazással hozza meg.

(2) Az alkotmánybírák a szavazásnál nem jogosultak a döntéstől tartózkodni.

(3) Szavazategyenlőség esetén az Abtv. 30. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés az irányadó.

46. §

(1) A szavazásnál kisebbségben maradt alkotmánybíró az ülés által megvitatott eltérő álláspontját, indokaival együtt — különvélemény formájában — írásba foglalhatja és a határozathoz csatolhatja.

(2) A döntés érdemével egyetértő alkotmánybíró a többségtől eltérő és az ülés által megvitatott indokait — párhuzamos indokolás formájában — írásba foglalhatja és a határozathoz csatolhatja.

(3) A különvéleményt, illetőleg párhuzamos indokolást az írásba foglalt döntés kézbesítésétől számított négy munkanapon belül kell írásban az iratokhoz csatolni.

(4) A különvéleményt és a párhuzamos indokolást a határozattal együtt kell közzétenni.

47. §

(1) A határozatot akkor lehet meghozottnak tekinteni, ha a szavazásban részt vett alkotmánybírák az írásba foglalt határozattervezetet aláírták.

(2) A döntéshozatalban részt vett, de a határozatot akadályoztatása miatt aláírni nem tudó alkotmánybíró helyett a határozatot a testület elnöke vagy egy másik alkotmánybíró írja alá.

(3) A határozatot a zárt ülésen részt vett alkotmánybírák betűrendben írják alá: „előadó alkotmánybíró”-ként kell megjelölni a határozat tervezetét előkészítő alkotmánybíró. Teljes ülésen hozott határozat esetén meg kell jelölni az Alkotmánybíróság elnökének, illetőleg helyettes elnökének a személyét.

A határozat tartalma

48. §

(1) Az Alkotmánybíróság határozata bevezető részből, rendelkező részből és indokolásból áll.

(2) A bevezető rész tartalmazza az ügyszámot és az eljárás tárgyának a megjelölését.

(3) A határozat rendelkező része tartalmazza az Alkotmánybíróság érdemi döntését és a határozat közzétételére, továbbá jogszabály megsemmisítése esetén a megsemmisítés terjedelmére és a hatályvesztés időpontjára vonatkozó rendelkezést. Jogszabályi rendelkezés részbeni megsemmisítése esetén a határozat rendelkező része megállapítja a hatályban maradó jogszabályi rendelkezés szövegét is.

(4) A határozat indokolásának tartalmaznia kell a megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével; röviden ismertetni kell az indítványt, és hivatkozni kell az Alkotmányra, illetőleg azokra a jogszabályokra, amelyek az Alkotmánybíróság döntése alapul.

49. §

A végzésre a határozatra vonatkozó rendelkezések megfelelően irányadók; a bizonyítás tárgyában, továbbá az eljárás folyamán hozott végzést nem kell külön indokolni.

Az Alkotmánybíróság egyéb határozatai

50. §

(1) A teljes ülés az Alkotmánybíróság működését érintő szervezeti és személyi kérdésekben dátum és „Tü.hat.” megjelöléssel, évi folyamatos sorszámozással teljes ülési határozatokat hoz.

(2) A teljes ülés a határozatokat szótöbbséggel hozza meg. Az alkotmánybíró — érintettség vagy elfogultság okából — jogosult a döntéstől tartózkodni.

(3) A meghozott határozatok a teljes ülési „Emlékeztetők” mellékletei. A határozatokat a teljes ülés elnöke és az Alkotmánybíróság főtitkára, a teljes ülés döntése alapján pedig a határozat hozatalában részt vevő alkotmánybírák írják alá.

A határozat kijavítása és kiegészítése

51. §

Az Alkotmánybíróság a határozatot név-, szám- vagy más hasonló elírás esetében — hivatalból vagy kérelemre — végzéssel bármikor kijavíthatja.

52. §

Az Alkotmánybíróság határozatát bármikor hivatalból kiegészítheti, ha határozatában nem rendelkezett valamely kérdéstről, amelyről a rendelkezés a törvénynél fogva kötelező.

A határozat közlése és kihirdetése

53. §

Az Alkotmánybíróság a határozatát és a végzését kézbesítés útján közli az indítványozóval és azzal az érdekelttel, akinek a részére a közlést szükségesnek tartja, egyúttal az Alkotmánybíróság hivatalos lapjában közzéteszi.

54. §

A tárgyaláson hozott végzést az ülés elnöke szóban hirdeti ki; a részt nem vevő érdekelttel kézbesítés útján közli.

55. §

Az Alkotmánybíróság elrendelheti az ügy érdemében hozott határozatának zárt vagy nyilvános ülésen való szóbeli kihirdetését. Ennek időpontját az ülés elnöke

tűzi ki. Az írásba foglalt határozatot — esetenként a testület által előzetesen elfogadott rövidített tartalmú indokolással — az ülés elnöke hirdeti ki.

56. §

Az Alkotmánybíróság elrendeli az ideiglenes ügyrendnek az Alkotmánybíróság hivatalos lapjában való közzétételét.

Budapest, 2001. december 3. napján

Dr. Németh János s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czúcz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

*Dr. Tersztyánszkyné
dr. Vasadi Éva* s. k.,
alkotmánybíró

